

Nr B 12

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa prisreglerande åtgärder på jordbrukets område, m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

I en till riksdagen den 6 juni 1958 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr B 11, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen att

1) bemyndiga Kungl. Maj:t utfärda bestämmelser i fråga om gränsdragningen mellan jordbruksregleringsvaror och andra varor, m. m. i huvudsaklig överensstämmelse med vad som angivits i propositionen,

2) bemyndiga Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts medgivande, statens jordbruksnämnd att vid införsel av i propositionen nr 122 till årets förra riksdag angivna såser, fettemulsioner m. fl. sockerhaltiga produkter för sockerinnehållet i varorna uttaga belopp, som motsvarar sockerskatt, i huvudsaklig överensstämmelse med vad som angivits i förevarande proposition.

Beträffande utredningen i ärendet hänvisar utskottet till den förut omnämnda propositionen nr 122 till årets förra riksdag. Sagda proposition hann i här ifrågavarande delar icke upptagas till slutlig behandling innan förra riksdagen upplöstes.

I detta sammanhang har utskottet behandlat två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: B 127 av herr *Larsson, Sigfrid, m. fl.* och II: B 164 av herr *Östlund m. fl.*, i vilka motioner hemställts, att riksdagen måtte besluta att fodervara, vari torrmjök ingår (stat. nr 372: 3 m. fl.), med undantag av hundbröd samt vitaminfodermedel och mineralfodermedel, förutsatt att i de två sistnämnda icke ingår torrmjök, vid införsel från och med den 1 augusti 1958 skall beläggas med samma avgift som torrmjök samt sålunda tulltaxebehandlas enligt stat. nr 65: 1—2.

I fråga om den närmare motiveringen för motionsyrkandet torde utskottet få hänvisa till innehållet i motionen II: B 164.

Över omförmälda motioner har utlåtanden avgivits av generaltullstyrelsen och statens jordbruksnämnd.

Statens jordbruksnämnd har i ett utlåtande den 1 november 1956 över 1952 års tulltaxekommittés betänkande angående tulltaxa framlagt vissa förslag på jordbruksprisregleringens område. I anslutning härtill samt till arbetet inom finansdepartementet med förslag till en ny tulltaxa har inom jordbruksnämnden den 11 februari 1958 upprättats en promemoria angående

gränsdragning i tveksamma fall mellan jordbruksregleringsvaror och andra varor, m. m.

Vidare föreslår jordbruksnämnden i en den 28 februari 1958 upprättad promemoria, att nämnden bemyndigas att i fråga om vissa såser, fettemulsioner, bakhjälpmedel och wafers utöver redan utgående avgifter för socker-innehållet i ifrågavarande produkter, som införes till riket, även uttaga belopp, som motsvarar den fr. o. m. den 5 februari 1958 utgående sockerskatten.

En närmare redogörelse för innehållet i jordbruksnämndens båda nyssnämnda promemorior har återgivits å s. 15—17 i propositionen nr 122 till årets förra riksdag.

Departementschefen har enligt statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för den 21 mars 1958 i ämnet anfört följande.

»I propositionen 1956: 165 angående åtgärder i prisreglerande syfte på jordbrukets område m. m. regleringsåren 1956/57—1958/59 anförde föredragande departementschefen, bland annat, att det, sedan resultatet av pågående tulltaxerevision framlagts, kunde bli aktuellt att i förordningarna berörande jordbruksprisregleringen redovisa varorna under andra beteckningar än de i hittillsvarande tulltaxa med statistisk varuförteckning använda. Departementschefen anförde vidare, att han förutsatte, att de ändringar i de föreslagna författningarna, som kunde föranledas av anförda förhållanden, ävensom andra ändringar av huvudsakligen redaktionell natur, varav behov kunde uppkomma, skulle få vidtagas av Kungl. Maj:t utan riksdagens hörande. Nämnda uttalande lämnades utan erinran av riksdagen.

Sedan det nya prissystemet för jordbruksprodukter införts har i olika sammanhang anförts synpunkter på och förslag till jämkningar i varuområdet för jordbruksregleringen. Vid arbetet med utformningen av en ny tulltaxa inom finansdepartementet, vilket arbete även innefattat övergång till en ny nomenklatur, den s. k. brysselnomenklaturen, har också aktualiserats vissa frågor om gränsdragningen mellan jordbruksregleringsvaror och andra varor och om olika varugrupperns uppdelning. Såsom chefen för finansdepartementet anfört i propositionen 1958: 90 med förslag till ny tulltaxa, m. m. har också vissa jämkningar förutsatts. I anslutning härtill samt till den förut i huvudsak återgivna, inom jordbruksnämnden upprättade promemorian angående gränsdragning mellan jordbruksregleringsvaror och andra varor, m. m. torde jag få framlägga följande förslag.

Till jordbruksregleringen torde böra överföras (i det följande anges dels nuvarande statistiskt nummer, dels tulltaxenummer enligt brysselnomenklaturen) s. k. ryska ärter (ur 118; ur 07.05) samt sopp- och buljongpreparat m. m., innehållande mer än 20 procent fett (ur 279: 1, ur 280: 1—2 m. fl.; ur 21.04, ur 21.05). Ifrågavarande varor bör därvid avgiftsbeläggas såsom torkade ärter respektive såser med mer än 20 procent fetthalt. Glass, glasspulver och puddingpulver är för närvarande jordbruksregleringsvaror,

om de beretts av mjölk eller ägg. Dylika varor torde, oberoende av råvarans beskaffenhet, böra hänföras till jordbruksregleringen och avgiftsbeläggas som de till regleringen redan hänförliga varuslagen. Till 19.02 i förslaget till tulltaxa hänförliga produkter av ifrågavarande slag synes dock icke böra medtagas, så länge övriga varuslag i sagda nummer ligger utanför jordbruksregleringen. I den nya tulltaxan redovisas eljest ifrågavarande varor under dels 18.06, dels 21.07. Till sistnämnda tulltaxenummer kan även komma att hänföras andra produkter, som helt eller delvis består av jordbruksreglerade varor. Även dessa produkter torde böra hänföras till jordbruksregleringen. I avvaktan på vilka slag av varor som kan komma i fråga bör dessa tills vidare icke avgiftsbeläggas. Kungl. Maj:t torde emellertid böra erhålla riksdagens bemyndigande att avgiftsbelägga samtliga till 21.07 hänförliga varor med undantag av i tulltaxeförslaget särskilt upptagna, icke alkoholhaltiga beredningar för framställning av drycker.

Från jordbruksregleringen bör avföras levande vildsvin (ur 9; ur 01.03), ätbara magar och dylikt av får, häst, nötkreatur eller svin (ur 23: 1; ur 05.04), fettsyror med ett jodtal av minst 170, oavsett fettsyrans ursprung (ur 258: 2; ur 15.10), andra kemiskt rena sockerarter än sackaros (ur 290: 1—2, ur 291; 29.43), hampblår av annan än vanlig mjuk hampa (ur 911; ur 57.02, ur 57.04) samt färskpotatis under tiden 6 juni—5 juli (ur 106, ur 107: 4; ur 07.01).

I detta sammanhang torde vidare icke avfettat mjöl av linfrö, ricinusfrö, oiticicafrö och bokollon (ur 186: 5; ur 12.02) böra avföras från jordbruksregleringen. Icke avfettat mjöl av andra oljehaltiga frön eller frukter, med undantag av senapsmjöl (ur 186: 5; ur 12.02) bör samtidigt i införselavgiftshänseende jämsställas med omalda fetträvaror (157, 203—205, 207: 1, 207: 4, 208: 2; 12.01). I enlighet med vad som föreslås i den inom jordbruksnämnden upprättade promemorian synes margarin, konstister och annat berett ätbart fett (274—276; 15.13), som innehåller smör, böra i avgiftshänseende och beträffande importregleringen behandlas som smör. För att förhindra ett kringgående av importskyddet för torrmjöl bör vidare fodermedel, vari torrmjöl ingår (ur 372: 3 m. fl.; ur 23.07), med undantag av hundbröd, vitaminfodermedel och mineralfodermedel, beläggas med samma avgifter som torrmjöl.

Beredda glätt-, appretur- och kärnbindemedel, innehållande stärkelse eller stärkelseprodukter (ur 620: 3; ur 38.12, ur 38.19), ingår vid import i andra förpackningar än detaljhandelsförpackningar, innehållande högst 1 kilogram netto, i jordbruksregleringen och är avgiftsbelagda. Någon ändring härutinnan synes ej böra ske. Jordbruksnämnden befriar emellertid med stöd av ett i propositionen 1956: 165 angående åtgärder i prisreglerande syfte på jordbrukets område m. m. gjort uttalande (s. 164), vilket lämnats utan erinran av riksdagen, från fall till fall från avgift för dylik vara, som innehåller högst 20 procent stärkelse eller stärkelseprodukter. Ifrågavarande produkter kan alltså införas utan avgift eller tull. I detta sammanhang torde emellertid få erinras om att chefen för finansdepartementet vid av-

vägningen mellan tullfria och tullbelagda varor av nu förevarande slag i propositionen 1958: 90 med förslag till ny tulltaxa, m. m. förutsatt, att jordbruksnämnden vid utnyttjande av sina dispensmöjligheter med avseende å importregleringen icke medger befrielse från den del av föreskrivna införselavgifter, som är att anse som manufaktureringsskydd för industriproduktion i egentlig mening.

Därest riksdagen ej har något att erinra häremot, torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att utfärda närmare bestämmelser i nu berörda frågor angående gränsdragning mellan jordbruksregleringsvaror och andra varor, m. m. Bestämmelserna torde böra träda i kraft samtidigt med den nya tulltaxan, d. v. s. den 1 januari 1959.

Uttagande av sockerskatt för i vissa importerade jordbruksregleringsvaror ingående socker. Enligt gällande författningar omfattar jordbruksregleringen även vissa produkter av livsmedelsindustri, i vilka förutom fett ingår bland annat socker. Av betydelse i detta sammanhang är enligt den förut återgivna, inom jordbruksnämnden upprättade promemorian följande varor (inom parentes anges statistiskt nummer enligt nuvarande nomenklatur), nämligen såser, innehållande mer än 20 procent fett (279:3), fettemulsioner, andra än bakhjälpmedel, innehållande mer än 10 procent fett (292:2—5, 292:11), bakhjälpmedel, dels innehållande mer än 10 procent men ej över 24 procent fett (292:8), dels innehållande mer än 24 procent men ej över 60 procent fett (292:9), dels innehållande mer än 60 procent fett (292:10), samt wafers, innehållande mer än 20 procent fett (299:6, 299:10). Vid införsel till riket av nu nämnda varor erlägges till jordbruksnämnden dels införsel- och regleringsavgift för fettinnehållet, dels införselavgift för andra i varorna ingående jordbruksvaror än fettvaror, däribland socker.

Från och med den 5 februari 1958 utgår skatt med 20 öre per kilogram för socker. Skatten uttages bland annat för socker, som inom landet användes för tillverkning av nyssnämnda jordbruksregleringsvaror. Vid import av varorna uttages emellertid icke den särskilda sockerskatten. I fråga om sockerhaltiga varor, vilka icke tillhör jordbruksregleringen, har skatten å socker beaktats vid avvägningen av tullsatserna i det förslag till ny tulltaxa, som framlagts i propositionen 1958: 90. I enlighet med denna princip synes även importen av nu ifrågavarande varor böra belastas med sockerskatten. Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts medgivande, jordbruksnämnden bör därför bemyndigas att vid införsel av nämnda varor — utöver redan utgående avgifter — för sockerinnehållet i varorna uttaga belopp, som motsvarar sockerskatten. Efter ikraftträdandet av den nya tulltaxan torde bemyndigandet, i överensstämmelse med vad som i det föregående anförts beträffande avgiftsbeläggning av varor, hänförliga till 21.07 i nämnda taxa, böra utsträckas till att omfatta hela detta nummer med i berörda sammanhang angivet undantag.

Därest riksdagen ej har något att erinra häremot, torde det få ankomma

på Kungl. Maj:t att utfärda närmare bestämmelser i ämnet. De medel, som inflyter genom uttagande av omförmälda, mot sockerskatten svarande belopp, torde av jordbruksnämnden tillgodoföras inkomstiteln varuskatt.»

I sitt den 9 juli 1958 dagtecknade yttrande över motionerna I: B 127 och II: B 164 har *generaltullstyrelsen* anfört i huvudsak följande.

Fodermedelsblandningar, innehållande torrmjolk, tulltaxeras i allmänhet enligt statistiskt nr 372: 3 (ur tulltaxenr 161). Skälen till att dylika varor icke tulltaxeras som torrmjolk, statistiskt nr 65: 1—2 (ur tulltaxenr 20—22), torde framgå av generaltullstyrelsens skrivelse den 22 maj 1957 till statens jordbruksnämnd angående införselavgift för en fodermedelsblandning.

Fodermedelsblandningar av här avsett slag bliva emellertid, om de innehålla oljekraftfoder, hänförliga till statistiskt nr 372: 2 (ur tulltaxenr 161).

Därest fodermedelsblandningar, innehållande torrmjolk, skola hänföras till statistiskt nr 65: 1—2 (ur tulltaxenr 20—22), förutsätter detta en sådan ändring av tulltaxan, att dylik vara upptages i tulltaxerubriken till tulltaxenr 20—22. Den önskade avgiftsbeläggningsen för ifrågavarande fodermedelsblandningar kan emellertid — utan ändring av tulltaxan — ernås genom att riksdagen beslutar att fodervara, vari torrmjolk ingår (statistiskt nr 372: 2—3), vid införsel skall beläggas med samma avgift som torrmjolk.

Statens jordbruksnämnd har i sitt ävenledes den 9 juli 1958 över samma motioner avgivna yttrande uttalat sig sålunda.

Den fråga, som motionärerna upptagit till behandling, har som även framgår av motionstexten tidigare aktualiserats av jordbruksnämnden. Detta har skett genom en till finansdepartementet den 11 februari 1958 överlämnad V. P. M. Som framgår av nämnda promemoria har nämnden funnit det otillfredsställande, att import av fodermedel innehållande torrmjolk skulle tulltaxeras enligt nr 23: 07 (nuvarande stat. nr 372: 3), då härigenom importskyddet för torrmjolk kunde kringgås. Nämnden har därför föreslagit, att ifrågavarande fodermedel skulle utbrytas ur detta statistiska nummer och tulltaxebehandlas och beläggas med samma avgift som torrmjolk. Det kan nämnas, att fodermedel ingående i stat. nr 372: 3 är belagda med rörlig importavgift, för närvarande utgående med kronor 5: 25 per 100 kilogram, och vilken avgift icke utan Kungl. Maj:ts särskilda tillstånd må sättas högre än 7 kronor per 100 kilogram.

De motiv, som föranledde jordbruksnämnden att tidigare göra framställning i saken, kvarstår fortfarande. Den skärpning av smörkrisen, som skett under senare tid, har ytterligare gjort det angeläget att frågan bringas till en lösning snarast möjligt. Nämnden vill därför tillstyrka, att motionärernas framställning bifalles.

Utskottet. Vad Kungl. Maj:t på grundval av en inom statens jordbruksnämnd upprättad promemoria föreslagit beträffande vissa jämkningar i fråga om gränsdragningen mellan jordbruksregleringsvaror och andra varor, m. m. föranleder ingen annan erinran från utskottets sida än att utskottet förordar, att Kungl. Maj:t — härvidlag i överensstämmelse med yrkandet i motionerna I: B 127 och II: B 164 — vidtager åtgärder för att fodermedel, vari torrmjolk ingår, med undantag för humäbröd, vid import

till riket skall beläggas med samma införselavgift som torrmjök. Kungl. Maj:t torde bemyndigas att, med beaktande av vad nyss sagts, utfärda närmare bestämmelser i berörda frågor att träda i tillämpning samtidigt med den nya tulltaxa, beträffande vilken bevillningsutskottet nu framlagt förslag i och för riksdagens godkännande.

Utskottet biträder även Kungl. Maj:ts förslag, att vid införsel av vissa sockerhaltiga jordbruksregleringsvaror belopp, som motsvarar den numera utgående sockerskatten, skall uttagas för sockerinnehållet i varorna. De erforderliga bestämmelserna i ämnet torde få utfärdas av Kungl. Maj:t. Inflytande belopp skall tillgodoföras inkomstiteln varuskatt.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

1) med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt i anledning av motionerna I: B 127 och II: B 164 bemyndiga Kungl. Maj:t utfärda bestämmelser i fråga om gränsdragningen mellan jordbruksregleringsvaror och andra varor, m. m. i huvudsaklig överensstämmelse med vad som angivits i det föregående,

2) med bifall till Kungl. Maj:ts framställning bemyndiga Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts medgivande, statens jordbruksnämnd att vid införsel av i propositionen nr 122 till årets förra riksdag angivna såser, fettemulsioner m. fl. sockerhaltiga produkter för sockerinnehållet i varorna uttaga belopp, som motsvarar sockerskatt, i huvudsaklig överensstämmelse med vad som angivits i det föregående.

Stockholm den 22 juli 1958

På jordbruksutskottets vägnar:

HJALMAR GUSTAFSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Anderberg*, Jon Jonsson, Sigfrid Larsson, Bertil Andersson, Eskilsson, Hjalmar Nilsson*, Nils Hansson, Hermansson, Mossberger och Johan Persson;

från andra kammaren: herrar Gustafson i Dädesjö, Hæggbloom*, Sköld*, Lindström, fru Lindskog, herrar Rimås*, Eliasson i Moholm, Brandt* i Sätilla, Carbell och Åhman*.

* Ej närvarande vid justeringen.